

PRÍHOVORY

Ďalším prvkom EM sú príhovory, ktoré obsahujú prosby za tých, za ktorých sa slávi Eucharistia, za živých i mŕtvych členov Cirkvi, ako aj za spoločenstvo zhromaždené okolo Pánovho oltára, ktoré vyjadruje spoločenstvo s celou Cirkvou, pozemskou i nebeskou. V príhovoroch, ktoré sa vzťahujú na spoločenstvo s nebeskou Cirkvou, sa nemodlíme za nebešťanov, ale ich vzývame, aby oni orodovali za pozemskú Cirkev.

Kým v modlitbách veriacich sú úmysly za rozličné potreby Cirkvi a sveta, príhovory majú na zreteli cirkevné spoločenstvo, ktoré má účasť na Eucharistii. Kým spoločné modlitby sú modlitby „veriacich“, príhovory sú modlitbami kňaza, ktorý koná „v osobe Krista“, a zjednocuje sa s Kristom, ktorý sa prihovára za nás u Otca.

Spomienka na pápeža a biskupa dáva Eucharistii jej pravý rozmer spoločenstva. Eucharistia sa totiž slávi ako pamiatka Krista uprostred Božieho ľudu, zhromaždeného pod vedením kňaza, ktorý koná svoju úlohu v sile biskupskej služby a v spojení s miestnym biskupom a s celou Cirkvou, ktorú spravuje biskup Ríma – pápež.

SPOMIENKA NA SVÄTÝCH A PROSBA O ICH PRÍHOVOR

Eucharistiu slávime tu na zemi spolu s nebeskou Cirkvou. Hlavný dôraz sa kladie na slovo *Communicantes* (*V spoločenstve*). Čoraz viac vrastáme v obete svätej omše do spoločenstva svätých, keď si na nich s úctou spomíname. Je to viac ako čisto myšlienková spomienka. Je to spomienka na ich osobnú obetu a na skutočnosť, že sú nám teraz tajomne blízki v Kristovi. A pre ich zásluhy a na ich prosby nám Pán poskytuje pomoc a ochranu.

Menoslov v rímskom kánone obsahuje v dobre premyslenom poradí dvakrát po dvanásť mien: dvanásť apoštolov a dvanásť učeníkov na čele s kráľovnou všetkých svätých s preblahoslavenou Pannou Máriou. Aj druhý zoznam svätých po premenení obsahuje dvakrát iné posvätné číslo: sedem mučeníkov a sedem mučeníc; na čele je ten, ktorého sám Pán nazval najväčším medzi narodenými zo ženy. A súčet všetkých mien nám dáva posvätné číslo 40. Tieto mená sa do rímskeho kánonu dostávali postupne. Úplný zoznam urobil pápež Gregor Veľký (590-604). Pápež sv. Ján XXIII. pridal ešte meno sv. Jozefa, Máriinho ženicha.

SPOMIENKA NA ZOSNULÝCH

Prvou z troch vsuviiek, ktoré predchádzajú doxológiu je spomienka na zosnulých. Patrí k najstarším textom rímskeho misála. Nachádzame ju v *Bobbijskom misáli* (okolo roku 700). V Ríme sa spomienka na zosnulých už veľmi skoro vyskytovala v každodenných omšiach, nie však nedeľných. Sv. Augustín povedal, že je to povznášajúce a potešiteľné, keď Cirkev pamätá pri slávení obety na zosnulých v Kristovi, a tak aspoň jedna matka, Cirkev, sa modlí aj za tých, čo nemajú rodičov ani deti ani známych a príbuzných a za ktorých sa nikto **osobitne** nemodlí.

Tí, ktorých mená sa mali prečítať v EM, museli spĺňať dve podmienky: Museli byť poznačení „znakom viery“, čiže krstom a po druhé: museli zomrieť v pokoji s Cirkvou. Spomienka na zosnulých platí teda najprv tým, ktorí ako veriaci kresťania katolíci odišli z tohto sveta. Tomu zodpovedá aj prax Cirkvi, ktorá už oddávna predkladá obetu za tých, ktorí boli v jej spoločenstve, a tak majú právo na jej poklady milosti.

Potom sa okruh rozširuje: spomíname si aj na tých, ktorí odpočívajú v Kristovi, ktorí zomreli v Božej milosti, ktorých vieru iba Pán poznal. Nik totiž nemôže získať spásu ináč, iba v Kristovi. A tak myslíme na všetkých, ktorí ešte na druhom svete môžu prijať konečné očistenie.

ZÁVEREČNÁ DOXOLÓGIA

„*Ňou sa vyjadruje oslava Boha; ľud ju zvolaním potvrdzuje a zakončuje.*“ EM sa takto končí **doxológiou** (*chválospevom*) na počesť Najsvätejšej Trojice. Eucharistia, ktorá sprítomňuje a uskutočňuje v nás Kristovo vykupiteľské dielo, má byť Bohu na slávu. A tu je Prostredník Ježiš Kristus. Všetky modlitby idú skrze neho aj všetka úcta a sláva. Kristus je však hlavou vykúpeného ľudstva, hlavou tajomného tela, Cirkvi, a preto spolu s ním všetci vykúpení, všetky údy jeho tajomného tela vzdávajú Bohu Otcovi tú najvyššiu úctu a slávu. A nielen spolu s ním, ale priamo v ňom, pretože vykúpení sú vzatí do živého zväzku jeho tela. Teda skrze Krista, s Kristom a v Kristovi. A toto životné spojenie s Kristom pôsobí Duch Svätý. Krvou Božieho Syna a mocou Ducha Svätého sa zjednocujú okolo Otca jeho znovuzrodené deti a vytvárajú Cirkev, tajomné Kristovo telo.

Tento vznešený text sprevádza úkon kňaza, ktorý drží v ľavej ruke paténu s hostiami a v pravej kalich, pokým ľud neodpovie **AMEN**, ktoré znamená „tak je“. Toto **AMEN** je najdôležitejším **AMEN** vo svätej omši. **AMEN** na tomto mieste je veľmi staré a nachádza sa už u svätého mučeníka Justína (okolo r. 150).

BS, ukončili sme katechézu o eucharistickej modlitbe. V nej sa odohráva tajomstvo našej spásy: Kristus sa obetuje za nás a ponúka nám svoje premenené a oslávené telo. Len v spojení s ním skrze Ducha Svätého sme schopní oslavovať Boha tou slávou, ktorá mu prináleží. Naše **AMEN**, nech je vždy úprimné a nech vyjadruje našu ochotu spájať sa s Kristom pri oslave Boha tu na zemi, aby sme ju raz skrze neho a s ním mohli vzdávať aj v nebi. Amen.